ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การจัดการตนเองและความผาสุกในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ผู้เขียน นางสาวชุตินธร เรียนแพง

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร. พิกุล บุญช่วง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. พวงพยอม ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

หัวใจด้มเหลวเป็นภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง ซึ่งอาการสำคัญคือเหนื่อยง่ายโดยเฉพาะขณะ มีกิจกรรม อาการนี้จะเป็นมากขึ้นเมื่อความรุนแรงของภาวะเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น การจัดการตนเอง ที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งที่บรรเทาและลดผลกระทบที่มีต่อภาวะสุขภาพ การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการตนเอง ความผาสุก และความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการ ตนเองและความผาสุกในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง จำนวน 88 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินการจัดการตนเองในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ซึ่งคัดแปลงจากแบบประเมิน การจัดการตนเองในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวของรีเกล การ์สัน และเกลเซอร์ และแบบประเมิน ความผาสุกของแคนทริล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการจัดการตนเองและความผาสุกโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.50 มีการจัดการตนเองอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 27.30 มีการจัดการตนเองอยู่ในระดับส่านกลาง และร้อยละ 10.20 มีการจัดการตนเองอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาในแต่ละอาการพบว่า อาการที่กลุ่มตัวอย่างมีการจัดการตนเองอยู่ในระดับสูงได้แก่ การจัดการตนเองเกี่ยวกับอาการหอบเหนื่อยขณะมีกิจกรรม (ร้อยละ 100) การจัดการตนเองเกี่ยวกับ

อาการเหนื่อยล้า (ร้อยละ 90.91) การจัดการตนเองเกี่ยวกับอาการใจสั่น (ร้อยละ 89.77) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมีการจัดการตนเองเกี่ยวกับอาการหอบเหนื่อยขณะนอนหลับอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.05) และอาการที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการจัดการตนเองอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ การจัดการ ตนเองเกี่ยวกับอาการเท้าบวม (ร้อยละ 39.77) และ การจัดการตนเองเกี่ยวกับอาการน้ำหนักเพิ่ม อย่างรวดเร็ว (ร้อยละ 10.23)

- 2. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48.90 มีความผาสุกอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 40.90 มีความ ผาสุกอยู่ในระดับสูง และร้อยละ 10.20 มีความผาสุกอยู่ในระดับต่ำ
- 3. การจัดการตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผาสุกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = .348, p < .01)

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการพยาบาลใน การส่งเสริมให้ผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ได้มีการจัดการตนเองเมื่อเกิดอาการต่าง ๆ อันจะส่งผลถึง ความผาสุกของผู้ป่วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Self-management and Well-being Among Heart Failure Patients

Author Miss Chutinthorn Rianpang

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Pikul Boonchuang Chairperson

Assistant Professor Dr. Paungpayom Panya Member

ABSTRACT

Heart failure is a chronic illness which dyspnea on exersion is a significant symptom. The severity of the illness result in the increase of such symptom. Therefore, appropriate self-management is one of the means to alleviate the symptoms. This descriptive study aimed to describe self-management and well-being and their relationships. The subjects were selected by purposive sampling. Eighty-eight patients were recruited from the Out-Patient Department of Nakornping Hospital, Chiang Mai Province. The research instruments consisted of 1) The Demographic Data Recording Form, 2) The Self-Management of Heart Failure Questionnaire modified from the Self-Management of Heart Failure Questionnaire developed by Rigel, Carson & Glaser, and 3) The Cantril's Well-Being Ladder Scale. Data were analyzed by using descriptive statistics and the Pearson product moment coefficient correlation.

The results revealed that:

1. Most of the subjects (62.50 %) had high level of self-management, 27.30 percent of the subjects had moderate level of self-management, and 10.20 percent of the subjects had low level of self-management. Considering each symptom, the subjects had high level of self-management in self-management of dyspnea on exertion (100.00 %), fatigue (90.91 %), and palpitation (89.79 %). The subjects had moderate level of self-management difficult breathing

while sleeping (42.05 %), whereas, 39.77 percent of subjects had low level self-management in ankle swelling and sudden weight gain were at a low level (10.23 %);

- 2. Most of the subjects, (48.00 %), had moderate level of well-being, 40.90 percent of subjects had high level of well-being, and 10.20 percent of subjects had low level of well being; and
- 3. There was statistically significant positive correlation between self–management and well–being (r = .348, p < .01).

The results of this study can be used as a guide in order to enhance self-management among heart failure patients which results in patient's well-being.

